

аудиторій, а також врахування нечіткості у формулюванні побажань по складанню розкладу для викладачів і навчальних груп.

Література

1. Бурнасов П.В. Критерії якості автоматичного складання розкладу занять у ВНЗ [Текст] / П.В. Бурнасов // Вісник Криворізького технічного університету. : зб. наук. праць. - Кривий Ріг. – 2008. - Вип. 22. – С. 136-140.
2. Ерунов В.П. Формирование оптимального расписания учебных занятий в вузе / Ерунов В.П., Морковин И.И. // Вестник Оренбургского государственного университета: сб. науч. трудов. – Оренбург. – 2001. № 3. С. 55-63.
3. Клеванский Н.Н. Разработка математической модели глобальной оптимизации расписания занятий / Клеванский Н.Н., Костин С.А., Пузанов А.А. // Сложные системы. Анализ, моделирование, управление - Саратов: ООО Издательство "Научная книга", 2005. - С.39-42.

ОСОБЛИВОСТІ КОГНІТИВНИХ СТИЛІВ У ОСІБ З РІЗНИМ ПРОФІЛЕМ ЛАТЕРАЛЬНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Бушак Галина Андріївна

Національний університет "Львівська політехніка"

79013, вул. С. Бандери, 12, м. Львів, Україна, hb.lviv@gmail.com

Розглянуто біологічні основи розвитку мозку, які створюють передумова для формування інтелектуальних здібностей, методики та результати дослідження особливостей когнітивних стилів у правшів, амбідекстрів та шульгів.

Людина володіє практично безмежними можливостями до навчання. Однак навчальна діяльність окремої людини характеризується надзвичайно великими індивідуальними відмінностями, і це ставить складні завдання добору стратегій її розвитку в освітній системі, створює проблему визначення творчих сил: їх структури, функцій, способів розвитку.

Вирішенням окремих психолого-педагогічних проблем займається нейропедагогіка. Основним постулатом цієї наукової галузі є те, що на кожному віковому етапі біологічні основи розвитку мозку створюють специфічні передумови для формування індивідуальних відмінностей, для навчання та розвитку інтелекту. Так, наприклад, якщо відомо, що максимального розвитку інтелект людини досягає до 19-20 років, а найбільш інтенсивно він змінюється від 2 до 12 років, тоді зрозуміло чому саме цей вік найкраще підходить для освіти.

Особливе значення в еволюційному розвитку головного мозку є прогрес в спеціалізації структур мозку і розподіл функцій між лівою і правою півкулями, а також домінування однієї з півкуль в організації різних процесів. Тому особливу увагу в нашому дослідженні ми приділяємо таким базовим поняттям як латеральність і профіль латеральної організації. Латеральність трактують як асиметрію або неповну ідентичність лівої і правої половин тіла, що пов'язана з розходженнями в структурі і функціях двох півкуль мозку, тоді як профіль латеральної організації пояснюють як індивідуальне поєднання функціональної асиметрії півкуль, моторної і сенсорної сфер.

Результати численних психофізіологічних досліджень дають змогу виділити принципові відмінності мозкової організації психічної діяльності праворуких і ліворуких. Наше завдання було дослідити особливості пізнавальної діяльності осіб з різними профілями латеральної організації в сенсорній і моторній сфері. Для цього ми порівнювали три групи, яким відповідали три види профілю латеральної організації:

- 1 -а група - лівші - ЛЛЛ (ліва рука+ліве вухо і ліве око);
- 2-а група - амбідекстри - ААА (обидві руки+обидва вуха і обидва ока);
- 3-я група - правші - ППП (права рука+праве вухо і праве око).

Когнітивний стиль описують як індивідуально-своєрідні способи опрацювання інформації індивідом про своє оточення шляхом її аналізу, систематизації, категоризації. Для дослідження особливостей когнітивних стилів ми обрали проективну методику Г. Роршаха, тест Г. Віткіна “Замасковані фігури” на полезалежність-поленезалежність, тест на кмітливість — ребуси на фізичну тематику.

Для порівняння когнітивних стилів груп ми застосували однофакторний дисперсійний аналіз та його непараметричний аналог критерій Н-Крускала-Уоліса.

В результаті якісного аналізу нам вдалось встановити, що групи статистично значимо відрізняються за такими характеристиками перцепції плям Роршаха як "тварина в інтерпретації", "чітка форма-кольорове зображення", "не чітко зазначена форма", "оригінальність відповідей", а також за кмітливстю.

Отже, нами були виявлені особливості когнітивних стилів в осіб юнацького віку з різним профілем латеральної організації.

Виявлені нами особливості можуть доповнити психологічний “портрет” шульги та амбідекстра, дозволить краще зрозуміти структуру їх творчих здібностей, сильні та слабкі сторони перцептивних стратегій шульгів, правшів і амбідекстрів.

Література

1. Клаус Г. Введение в дифференциальную психологию учения: Пер. с нем./ Под ред. И.В. Равич-Щербо.- М.:Педагогика, 1987.- 176с.
2. Сиротюк А.Л. Нейропсихологическое и психофизиологическое сопровождение обучения. – М.: ТЦ Сфера, 2003.-288 с.
3. Спингер С., Дейч Г., Левый мозг, правый мозг: Асимметрия мозга. М., 1983.
4. Хомская Е.Д. Нейропсихология индивидуальных различий// Вестник Моск. Ун-та. Сер.14, Психология. 1996, №2, С.24-31.

КУЛЬТУРА ЗДОРОВ'Я ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Вакуленко Олена Василівна

Інститут соціальної роботи та управління

НПУ імені М. П. Драгоманова

03037, вул. Освіти, 6, м. Київ, Україна, olvak2007@ukr.net

Сучасні вимоги до освітнього середовища висувають вимоги до управлінських аспектів формування здорового способу життя у навчальних закладах. Важливою складовою управлінської культури керівного складу та педагогічного колективу освітніх закладів є культура здоров'я.

У Національній доктрині розвитку освіти України в ХХІ столітті пріоритетом державної гуманітарної політики щодо національного виховання є забезпечення громадянського виховання, формування здорового способу життя як складової виховання та соціальної активності особистості. Відповідно питання управління освітніми процесами, зокрема й формування культури здоров'я як складової управлінської культури керівників навчальних закладів стають все більш актуальними [7].

На думку науковця Васильченко Л. В, *управлінська культура* як цілісна властивість особистості проявляється у процесі управлінської діяльності; характеризує особливості свідомості, поведінки, спілкування та управлінської діяльності керівника;